

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

20 02

Tijdvak 2

Inzenden scores

Uiterlijk op 21 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examiner of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 49 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regels

Voor het vak Nederlands (nieuwe stijl) en Nederlands, leesvaardigheid (oude stijl) HAVO zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 Teksten met vragen

1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.

1.2 Bij enkele open vragen wordt aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk *volledig* goed is en dat *strikt*, dus *zonder enige overschrijding*, binnen de gegeven antwoordlengte valt, wordt daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend.

2 Samenvatting

2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van *in de opdracht gevraagde* informatie-elementen.

2.2 Bij het toekennen van het aantal scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:

- Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
- Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dient aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen punten te worden toegekend.
- Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent.

2.3 De totale aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting bedraagt maximaal 20% van de te behalen score voor de samenvattingsopgave. In het antwoordmodel wordt aangegeven om hoeveel aftrekpunten het precies gaat. Uitgangspunt is dat de kandidaat een samenvatting moet schrijven in volledige zinnen in correct Nederlands.

Aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik:		
Zinsbouwfout:	<i>per fout</i>	-1
Telegramstijl i.p.v. hele zin:	<i>per fout</i>	-1
Interpunctiefout:	<i>1 of 2 fout(en)</i>	-0
	<i>3 of meer fouten</i>	-1
	<i>1 fout</i>	-0
Spelfout:	<i>2 fouten</i>	-1
	<i>3 of meer fouten</i>	-2
	<i>per fout</i>	-1

NB Woorden die bij herhaling op dezelfde manier fout worden gebruikt of gespeld, hoeven slechts één keer als fout te worden meegeteld.

2.4 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden. Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken. Zie verder het antwoordmodel.

4 Antwoordmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Tekst 1 Het creatieve monster

Maximumscore 1

- 1 alinea 7

Maximumscore 1

- 2 alinea 16

Maximumscore 1

- 3 vaststelling

Maximumscore 1

- 4 voorbeelden

Maximumscore 1

- 5 tegenwerping

Maximumscore 3

- 6 De kern van een goed antwoord:
- Weiler meent dat creativiteit onvoldoende wordt benut in het bedrijfsleven / er geen ruimte is voor creativiteit in het bedrijfsleven / creativiteit niet is toegestaan 1
  - Sadée meent dat creativiteit in het bedrijfsleven een hype is / belangwekkend wordt gevonden / volop in de belangstelling staat 1

Een volledig goed antwoord, niet langer dan 25 woorden 1

- 7 C

- 8 D

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
9 ☐ De kern van een goed antwoord: de artistieke ambities gaan gepaard met onwetendheid / mensen die iets artistieks willen gaan doen, hebben er dikwijls geen idee van wat die bezigheden inhouden	<u>1</u>
Een volledig goed antwoord, niet langer dan 20 woorden	<u>1</u>
10 ■ B	
11 ■ A	
12 ■ A	
Maximumscore 2	
13 ☐ De kern van een goed antwoord: • minderwaardigheidsgevoelens / onvrede met het werk • origineel willen zijn / uniek willen zijn / angst voor herhaling / angst voor stagnatie	<u>1</u> <u>1</u>
14 ■ B	
Maximumscore 4	
15 ☐ De kern van een goed antwoord: 1 het monsterlijke verwijst naar de massale omvang van het verschijnsel / de hele samenleving lijkt erdoor in beslag genomen / mensen kunnen er helemaal door in beslag worden genomen	<u>1</u>
Een goed antwoord, niet langer dan 15 woorden	<u>1</u>
2 het monsterlijke verwijst naar het schadelijke effect / het streven naar creativiteit kan mensen veel pijn en onrust brengen / het streven naar creativiteit is gebaseerd op minderwaardigheidsgevoelens	<u>1</u>
Een goed antwoord, niet langer dan 15 woorden	<u>1</u>
16 ■ c	
17 ■ c	
18 ■ A	
Maximumscore 3	
19 ☐ De kern van een goed antwoord: • Sadée meent dat creativiteit een illusie is / iets is, wat we onszelf aanpraten / alleen voorbestemd is voor echt begaafden / voor enkelen • Preiser meent dat creativiteit in elk mens aanwezig is / iets voor iedereen is	<u>1</u> <u>1</u>
Een volledig goed antwoord, niet langer dan 25 woorden	<u>1</u>

Tekst 2 Veiligheid is een illusie

In een goede samenvatting (maximumscore 21 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd van 20 tot en met 25.

(observaties met betrekking tot / kenmerken van verschijnsel)

Maximumscore 5

20 Vijf van de volgende observaties / kenmerken:

- angst is een vloek
- van angst gaat een verlamme werking uit / angst is een belemmering voor een prettig leven
- angst is voor velen een groot probleem
- angst is het grootst bij mensen die een relatief kleine kans lopen slachtoffer te worden / angst strookt dikwijls niet met de kans slachtoffer te worden
- onbekendheid met gevaar vergroot angst
- daling van criminaliteit leidt niet automatisch tot vergroting van gevoel van veiligheid / daling van angst
- angst / collectieve smetvrees manifesteert zich op verschillende terreinen
- angst is een slechte raadgever
- te veel bescherming (uit angst) kan gevaarlijk zijn / averechts effect hebben

Per juiste observatie of juist kenmerk

1

(verklaring huidige omvang verschijnsel)

Maximumscore 3

21 huidige (grote) omvang angst kan als volgt verklaard worden:

- (hedendaagse) leven is meer op orde (dan vroeger)
 waardoor men slecht kan omgaan met tegenslagen / niet meer weet hoe een plaats te bieden aan geweld

1

1

1

(reactie politiek en gevolg)

Maximumscore 2

22 veiligheid en gezondheid zijn hoogste politieke idealen geworden / politieke streven naar verzorgingsstaat is ingeruild voor streven naar veiligheidsstaat / politieke streven naar vergroten welzijn is vervangen door streven gevaren en risico's te reduceren

(nadelig) gevolg: verregaande bemoeienis overheid met burgers

1

1

(verschil tussen gevaren en risico's, wijze van bestrijden onveiligheidsgevoelens)

Maximumscore 5

23 gevaren zijn kansen op ongeluk waarop men geen invloed kan uitoefenen
 risico's zijn kansen op ongeluk die men welbewust neemt

1

1

mensen kunnen beter met risico's leven dan met gevaren

1

om onveiligheidsgevoelens / dreigend onheil te bestrijden
 hebben mensen neiging van gevaren risico's te maken

1

1

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

(oordeel en argument)

Maximumscore 3

- 24 (deze) dwang / (deze) manier van angst inperken (door van gevaren risico's te maken) is zelfbedrog / inbeelding 2

Indien:
deze dwang is fout / ongezond / gevaarlijk 1

(want) 100% gezondheid en veiligheid is niet haalbaar / absolute veiligheid is een illusie 1

(advies en argument)

Maximumscore 3

- 25 advies / beter is: 1
 controledwang in te tomen / gevaren doelbewust te negeren / veiligheid en gezondheid te relativeren 1
 (want) onvoorzichtig leven is aanzienlijk aantrekkelijker dan leven met fixatie op angst 1

- 26 **Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting¹⁾**

Voor fouten kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten. Zie Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzingen omtrent de aftrek.

- 27 **Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding van de samenvatting¹⁾**

Voor de eerste overschrijding met 20 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten. De toepassing van de aftrekregeling kan nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.

Schematisch:

201 - 220: 0 scorepunten aftrek;
 221 - 225: 2 scorepunten aftrek;
 226 - 230: 4 scorepunten aftrek;
 231 - 235: 6 scorepunten aftrek;
 236 - 240: 8 scorepunten aftrek;
 et cetera, tot een maximale aftrek van 16 punten.

Einde

noot 1 Bij positie 26 en 27 van het 'Formulier voor de corrector' dienen de eventuele aftrekpunten aangegeven te worden als een positief getal. Bijvoorbeeld: indien een kandidaat 3 aftrekpunten krijgt vanwege incorrecte formuleringen, wordt bij positie 26 een 3 genoteerd. Indien er geen sprake is van aftrek, dient een 0 te worden ingevuld.